

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Галицького фахового
коледжу імені В'ячеслава Чорновола

Марія БАБ'ЮК

Наказ від 15.01.24 № 02/103-2

ІНСТРУКЦІЯ

**щодо виконання вимог техногенної безпеки та порядку дій
працівників в разі виникнення аварійної ситуації (аварії)**

1. Загальні вимоги безпеки праці.

Інструкція розроблена згідно з Кодексом цивільного захисту України і Правил техногенної безпеки у сфері цивільного захисту в установах, організаціях, навчальних закладах та на небезпечних територіях.

Ця Інструкція обумовлює дії керівного складу, працівників та відвідувачів у випадку виникнення надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, встановлює основні вимоги у галузі цивільного захисту та техногенної безпеки.

Інструкція є обов'язковою для вивчення та виконання всіма працівниками Галицького фахового коледжу імені В'ячеслава Чорновола (ГФК).

Усі працівники при прийнятті на роботу і за місцем роботи повинні проходити інструктаж з питань цивільного захисту та техногенної безпеки про що у журналі реєстрації вступного інструктажу з питань техногенної безпеки робляться відповідні записи.

2. Характеристика можливої обстановки в Галицькому фаховому коледжі імені В'ячеслава Чорновола при виникненні аварійної ситуації (аварії).

У приміщеннях ГФК ймовірно травмування людей та руйнування будівельних конструкцій, викликане пожежами та іншими факторами внаслідок порушення правил експлуатації будівель з масовим перебуванням людей.

3. Порядок оповіщення працівників (вихованців) Галицького фахового коледжу імені В'ячеслава Чорновола про загрозу виникнення аварійних ситуацій (аварій).

Оповіщення працівників (вихованців) закладу щодо аварійної ситуації (аварії) проводиться відповідно до завчасно розробленої схеми.

Кожний працівник закладу повинен знати, як діяти за сигналом «Увага всім!» та вміти правильно діяти в умовах загрози та виникнення аварійної ситуації (аварії).

4. Основні заходи захисту працівників Галицького фахового коледжу імені В'ячеслава Чорновола в надзвичайних ситуаціях і умови їх використання.

Для захисту життя і здоров'я працівників (вихованців) у надзвичайних ситуаціях необхідно використовувати наступні основні заходи цивільного захисту:

- укриття людей в пристосованих для потреб захисту приміщеннях виробничих, громадських і житлових будинків, а також у захисних спорудах;

- евакуація працівників (вихованців) із зон можливих надзвичайних ситуацій;
- використання засобів індивідуального захисту органів дихання і шкіряних покривів;
- проведення заходів медичного захисту;
- проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в зонах надзвичайних ситуацій.

5. Рекомендації щодо дій працівників (вихованців) у надзвичайних ситуаціях:

5.1. Дії при виникненні пожежі.

При виникненні пожежі слід викликати пожежно-рятувальну службу за номером **101!**

При пожежі слід запобігти паніці. Необхідно остерігатися високої температури, задимленості, обвалу конструкцій будівель та споруд, вибухів технологічного обладнання і приладів.

Входячи в будь-яке приміщення необхідно запам'ятовувати свій шлях, звертаючи увагу на розташування основних та запасних виходів.

При виникненні пожежі необхідно зорієнтуватися щодо наявної небезпеки й звідки вона надходить.

У початковій стадії розвитку пожежі необхідно використовувати всі наявні засоби пожежогасіння (вогнегасники, пожежні крани, покривала, пісок, вода, тощо). Необхідно пам'ятати, що електроприлади не можна гасити водою. Попередньо треба відключити напругу. Якщо вогонь отримав поширення, потрібно терміново залишити приміщення (евакуюватися). Евакуацію необхідно проводити в сторону протилежну пожежі, по не задимленій сходовій клітці до виходу. Спускатися треба по одному, підстраховуючи одне одного. Подібний самопорятунок пов'язаний з ризиком для життя й припустимий лише тоді, коли не має іншого виходу. Не можна стрибати з вікон (з балконів) верхніх поверхів будівель.

5.2. Дії при виникненні завалів внаслідок землетрусу:

- необхідно запам'ятати, що головне - захиститися від уламків скла, важких предметів у будівлях;

- діяти необхідно негайно, як тільки стануть відчутними коливання ґрунту або споруди; при цьому зберігати абсолютний спокій і уникати паніки. При перебуванні на першому поверсі потрібно негайно залишати будинок, на другому і вище - слід зайняти безпечне місце всередині приміщення;

- під час землетрусу 2-5 метрова зона навколо будівель стає вкрай небезпечною. Зверху можуть сипатися уламки черепиці, цегли, обірвані дроти, тощо;

- ні в якому разі не можна вибігати на балкон, якщо з нього не можна стрибнути на землю;

- не створювати штовханину біля дверей;

- при перебуванні поза приміщеннями необхідно вийти на відкритий простір, подалі від будівель та ліній електромереж.

5.2.1. По закінченню землетрусу необхідно виконати наступні дії:

- надати медичну допомогу потерпілим і вивільнити людей, які опинилися у невеликих завалах;

- перевірити водогін, газ, електромережу. Якщо є ушкодження, вимкнути відповідну лінію. Витікання газу перевіряють тільки за запахом. За його наявності слід відчинити вікна, двері та негайно залишити приміщення, повідомивши службу газу за номером **104!**

5.3. Дії при розливі ртуті:

- зберігати спокій, уникати паніки;
- вивести з приміщення всіх людей;
- відчинити навстіж усі вікна;
- ізолювати максимально забруднене приміщення, щільно зачинити всі двері;
- негайно викликати фахівців через пожежно-рятувальну службу за номером **101!**

5.4. Дії при загрозі ураження небезпечною хімічною речовиною:

- провести оповіщення персоналу закладу;
- вимкнути вентиляційні установки та кондиціонери, зачинити вікна, двері квартирки, провести герметизацію приміщення;
- вжити заходів для видачі засобів індивідуального захисту;
- при отриманні команди залишити заражену територію, рухаючись в напрямку перпендикулярному напрямку вітру.

5.5. Дії при загрозі радіоактивного забруднення території закладу.

Усі працівники повинні уважно слідкувати за повідомленням органів Державної служби України з надзвичайних ситуацій, яке передається за допомогою радіо і телебачення після попереджувального сигналу «**Увага всім!**».

6. Само- і взаємодопомога при ураженнях і травмах.

Для надання допомоги при ураженнях і травмах необхідно викликати карету швидкої допомоги за **телефоном 103!**

Необхідно знати місце близько розташованої аптеки та медичного закладу.

До прибуття карети швидкої допомоги для надання допомоги потерпілій людині можна використовувати наступні прийоми - для зупинки кровотечі необхідно притиснути пальцями артерію до кістки вище рани, потім поверх одягу (або підклавши м'яку підкладку вище рани і ближче до неї) закладіть скруть або закрутку. Не закривайте скруть бинтом. Час накладання скруть (закрутки) укажіть в записці, яку треба закріпити на пов'язці або іншому видному місці; перев'язати рану за допомогою перев'язувального пакету, бинта або інших засобів. Пов'язка захистить рану від додаткових травм, забруднення і зараження; накласти шину при травматичних пошкодженнях кісток і суглобів для забезпечення їх нерухомості. Шину (палицю, смужку фанери і т.д.) прибинтуйте так, щоб вона захопила два суміжних суглоби вище і нижче місця перелому. При накладанні шини, зламаній кінцівці надайте найбільш вигідне положення, а при вивихах зафіксуйте той стан, при якому кінцівка опинилася після травми. В місцях виступів кісток між тілом і шиною

підкладіть прокладки з м'якої тканини. Якщо немає шини, пошкоджену ногу прибинтуйте до здорової, а руку до тулуба.

При наданні першої допомоги потерпілому необхідно терміново вжити заходи, щоб припинити дію шкідливого фактору.

При опіках скиньте з потерпілого одяг, що горить, погасіть вогонь водою або щільною тканиною. Добре вимийте водою шкіру і очі при попаданні на них кислот, лугів та інших агресивних рідин. На обпалену ділянку тіла накладіть пов'язку. Не можна віддирати від обпалених ділянок шкіри залишки одягу, що попрілипали до тіла, розкривати пухирі. При обмороженні доставте потерпілого в приміщення, дайте йому теплого пиття, розітріть спиртом і обережно промасажуйте м'язи чисто вимитими руками. Бажано помістити потерпілого у ванну з температурою води 25-35 *С. Неможна розтирати снігом обморожені місця.

При ураженні електричним струмом не торкайтесь ураженого, так як він знаходиться під напругою і є провідником струму. Вимкніть головний вимикач, при неможливості цього зробити, відкиньте провід від потерпілого за допомогою сухої палиці або іншого предмету, що не проводить струм.

При нещасному випадку на воді, витягнути з води, очистити йому порожнину рота від сторонніх предметів, видалити воду із шляхів дихання, покласти потерпілого на зігнуте коліно, голова повинна бути опущена донизу, декілька раз сильно надавити на спину.

У випадку зупинки дихання і серця негайно приступити до проведення штучного дихання методом «із рота в рот» і непрямого масажу серця. Для проведення штучного дихання покладіть потерпілого на спину, голову максимально відхилити назад, підкласти йому під лопатки валик з одягу, висуньте нижню щелепу вперед і натискаючи на підборіддя, розкрийте рот потерпілому; на відкритий рот покладіть пов'язку або носову хусточку; затисніть потерпілому ніс, зробіть глибокий вдих, щільно приставте свої губи до губ потерпілого і видихніть йому весь об'єм повітря в легені. Повітря вдувати 2-3 рази за хвилину та проводити 30 натискань на грудну клітину в області серця до відновлення природного дихання. При правильному проведенні штучного дихання грудна клітка потерпілого піднімається. Для проведення непрямого масажу серця потерпілого покладіть на спину на тверде ложе, встаньте з лівої сторони від нього і покладіть долоні рук одна на іншу на нижню частину грудної клітки. Різкими рухами подібними на поштовхи надавлюйте на грудну клітку 100-120 разів за хвилину. Грудна клітина повинна зміщатися за напрямком до хребта на 4-5 см. При одночасному проведенні штучного дихання і непрямого масажу серця чергуйте 30 надавлювань на грудну клітку з 2-3 вдунанням повітря в легені. Після відновлення дихання і серцевої діяльності потерпілого тепло накрийте, напоїть чаєм і направте в лікувальний заклад.

7. Обов'язки директора Галицького фахового коледжу імені В'ячеслава Чорновола.

1. Знати сигнали оповіщення цивільного захисту, після отримання інформації про виникнення надзвичайної ситуації вжити заходів для

проведення оповіщення своїх працівників.

2. Довести до працівників інформацію про обставини, що склалися.

3. Вжити заходів щодо попередження паніки серед працівників (вихованців).

4. У разі загрози життю працівників негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх працівників, які не беруть участь у ліквідації надзвичайної ситуації.

5. Забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у ліквідації надзвичайної ситуації.

6. Зупинити робочий процес, вимкнути всю техніку та електроприлади.

7. Організувати зустріч підрозділів аварійно-рятувальних служб, надати їм допомогу у локалізації надзвичайної ситуації.

РОЗРОБИВ

фахівець з питань цивільного захисту

Наталія КОНАРСЬКА

ПОГОДЖЕНО

інженер з охорони праці

Любов КУШНІР